

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2178/2023
20.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Савић, адвокат из ..., ББ и ВВ, обоје из ..., чији је пуномоћник Марко Милутиновић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва „Big Blue Group“ доо из Београда, чији је пуномоћник Боривоје Марковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о посебној ревизији и ревизији тужилаца ББ и ВВ обоје из ..., изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 472/19 од 04.10.2021. године, чији је саставни део решење о исправци Гж 472/19 од 14.09.2022. године, у седници одржаној дана 20.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца ББ и ВВ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 472/19 од 04.10.2021. године, става првог изреке (у односу на накнаду нематеријалне штете) као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужилаца ББ и ВВ, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 472/19 од 04.10.2021. године става првог изреке којим је одбијена њихова жалба и потврђена првостепена пресуда у делу којим је одбијен њихов тужбени захтев за досуђење нематеријалне штете.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца ББ и ВВ, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 472/19 од 04.10.2021. године у делу којим је у односу на њих преиначена првостепена пресуда и у делу одлуке о трошковима парничног поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 472/19 од 04.10.2021. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П 27645/16 од

24.09.2018. године у ставу шестом изреке, а жалба тужилаца ББ и ВВ, одбијена је као неоснована; ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 27645/16 од 24.09.2018. године у усвајајућем делу става трећег изреке, тако што је одбијен евентуални тужбени захтев тужиле АА да се обавезе тужени да тужиљи на име разлике између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу услуге од стране туженог исплати износ од 1.500 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате, са каматом по стопи Европске централне банке почев од дана подношења тужбе до исплате, као неоснован; ставом трећим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 27645/16 од 24.09.2018. године у ставу петом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца ББ и ВВ, којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцима на име накнаде материјалне штете солидарно исплати износ од 1.500 евра у динарској противвредности од дана подношења тужбе до коначне исплате у динарској противвредности, као неоснован; ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу седмом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 27645/16 од 24.09.2018. године тако што су обавезани тужиоци АА, ББ и ВВ да туженом солидарно на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 105.000,00 динара; ставом петим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплате износ од 48.222,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате; ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужилаца ББ и ВВ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 472/19 од 14.09.2022. године исправљено је решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж 472/19 од 04.10.2021. године тако што у изреци тог решења у другом реду уместо износа „48.222,00 динара“, треба да стоји: „70.722,00 динара“ и у образложењу пресуде на седмој страни у претпоследњем ставу у другом реду уместо износа од „48. 222,00 динара“ треба да стоји: „70.722,00 динара“, а у трећем реду уместо износа „12.000,00 динара“ треба да стоји „18.000,00 динара“ након чега се додаје текст: „за приступ адвоката на једно одржано рочиште и на једно неодржано рочиште у износу од 10.500,00 динара, односно 6.000,00 динара“; у осталом делу пресуда остаје неизмењена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, става првог изреке тужиоци ББ и ВВ су изјавили посебну ревизију на основу члана 404. Закона о парничном поступку и ревизију са позивом на члан 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на став трећи изреке другостепене пресуде у делу којим је преиначена првостепена пресуда у ставу петом изреке и одбијен тужбени захтев тужилаца и на одлуку о трошковима парничног поступка, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка је тражио.

Чланом 404. став 1. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана, одлучује Врховни суд у већу од пет судија (став 2.).

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужилаца као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. ЗПП. Имајући у виду врсту спора и садржину тражене судске заштите, начин пресуђења и разлоге које су нижестепени судови дали за своју одлуку, у конкретном случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општих интереса, односно правних питања у интересу равноправности грађана, уједначавања судске праксе ни новог тумачења права. У конкретном случају одлука о основаности тужбеног захтева и примена материјалног права зависе од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају, због чега није од утицаја ревизијско позивање на одлуку Врховног суда Србије Рев 1421/1997 од 02.04.1997. године. Из наведеног разлога одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, а вредност предмета спора побијаног дела у износу од 70.000,00 динара очигледно не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, због чега ревизија није дозвољена применом члана 403. став 3. ЗПП, па је одлучено као у ставу другом изреке применом члана 413. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду против дела пресуде Апелационог суда у Београду Гж 472/19 од 04.10.2021. године којим је преиначена првостепена пресуда у односу на ревиденте, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20) Врховни суд је утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. У поступку по жалби другостепени суд није пропустио да примени, нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или је могло бити од утицаја на законитости и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном и другостепеном поступку, тужиоци ББ и ВВ су са туженим као организатором путовања закључили уговор о организовању туристичког путовања у Алању у Турској у периоду од 12.08. до 26.08.2010. године авио превозом, са смештајем у хотелу „Vikingen Quality“ са пет звездица, Land View, Ultra all inclusive за двокреветну собу. По доласку у хотел најпре су смештени у собу изнад наргила бара, због чега је у соби била несносна бука која је допирала кроз прозор у току целе ноћи, па су од хотелијера затражили премештај у другу собу. Премештени су у другу собу, али је бука и даље била велика, јер је нова соба била окренута ка магистралу и улазу у хотел где су стално пристизали аутобуси. Доплатили су 120 евра како би им била обезбеђена соба са погледом на море, али је и ту била бука која је допирала из дискотеке. Храна у хотелу је била једнолична, није било меса, воде за пиће (флаширане) није било довољно, а постојала је вода из апарата. Клима није била индивидуална већ централна и често није радила. Хотелска плажа је била уска и прљави, до ње се долазило понтоном, а плажа је била пребукирана, па су гости били и на понтону уместо на плажи. Морска вода је била прљави. Од водича су тражили да их премести у други хотел, али до тога није дошло. Како су били са дететом старим пет година, доста времена су проводили у соби. По повратку у Београд 01.09.2010. године уложили су приговор Сектору за туризам, Туристичка инспекција, а туристички инспектор им је дописом од 08.09.2010. године одговорио да је извршена контрола у агенцији туженог и да су тачни наводи тужилаца да им је на основу пријаве за путовање – предрачун од 04.08.2010. године наплаћена услуга UAI (Ultra all inclusive) а да услугу нису могли да користе и да су били изложени додатним трошковима. По завршетку путовања нису се у року од 8 дана обратили туженом и уложили приговор. Тужиоци су у целости исплатили туристички аранжман у износу од 2.615 евра. У току боравка нису могли да ступе у контакт са представником туженог ради изношења примедби (водич је био присутан само првог дана), па су се обратили е-mailом туженом са примедбама на смештај, али је добијен одговор да се на е-mail не може одговорити, јер туженог не обавезују на одговор групне рекламације. Суд части при Привредној комири Србије је дана 19.05.2011. године донео одлуку којом је утврђено да је тужени као окривљени крив зато што је у својој туристичкој агенцији „Big Blue“ у Београду организовао туристичко путовање за Алању у Турској у периоду од 12.08 до 26.08.2010. године којом приликом су путнике, овде тужиоце, сместили у хотел „Vikingen Quality“ са пет звездица и са услугом all inclusive како је у каталогу – проспекту окривљеног и наведено, а коју услугу су наведени путници у целости уплатили, али смештај није одговарао плаћеној врсти аранжмана, јер оштећени путници за време боравка у хотелу нису имали мира због магистрале која је стварала несносну буку због камиона и аутобуса, у собама је била несносна бука од клима уређаја, нељубазно особље хотела које је госте услуживало једноличном и некомплетном храном, плажа је била уска и прљави, а не пешчана и шљунковита како је то у каталогу окривљеног било наведено, као и да су били током путовања изложени додатним трошковима, на шта су се путници жалили окривљеном током путовања, а и накнадно по завршетку путовања, али окривљени није предузео ништа да наведене недостатке отклони, чиме је учинио повреду добрих пословних обичаја и пословног морала из области пружања услуга из члана 8. Правилника о организацији, о саставу и раду Суда

части при Привредној комори Београда, па је туженом изречена мера писане опомене. Поводом пријава тужилаца вођен је прекршајни поступак против туженог који је окончан пресудом Прекршајног суда у Београду од 02.12.2011. године, којом пресудом су окривљени, овде тужени и ГГ, као одговорно лице туженог, ослобођени кривице због сумње да се нису придржавали програма путовања за Алању у Турској, на тај начин што су кориснику путовања, друго и трећетужиоцу на основу пријаве за путовање – предрачуна од 04.08.2010. године наплатили услугу UAI, а да путник није могао ову услугу да користи на тај начин, јер је морао да купује воду и излаже се додатним трошковима, чиме би учинили прекршај из члана 125. став 1. тачка 9. Закона о туризму (правно лице), односно прекршај из члана 125. став 2. у вези става 1. тачка 9. истог Закона (одговорно лице у правном лицу) те у вези са чланом 56. став 2. истог Закона. Према понуди хотела „Vikingen Quality“ овај хотел је по категорији означен као deluxe хотел са пет звездица, са положајем одмах поред мора, са собама стандард и породичним, апартманима, конекцијама, вилама, а у оквиру стандард соба за које су тужиоци извршили уплату као минимална предвиђена је једнокреветна соба масимално 2+1.

Код тако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилно закључио да је тужбени захтев тужилаца неоснован, па је правилном применом одредаба чланова 859. – 869. Закона о облигационим односима и сходно Општим условима путовања туженог важећим у време закључења уговора између парничних странака, одлучио као у побијаном преиначеном делу изреке, а за своју одлуку као је ваљане, јасне и детаљне разлоге које прихвата и овај суд.

Одредбом члана 859. Закона о облигационим односима прописано је да уговором о организовању путовања обавезује се организатор путовања да прибави путнику скуп услуга које се састоје од превоза, боравка и других услуга које су са њима везане, а путник се обавезује да организатору плати једну укупну (паушалну) цену.

Чланом 863. Закона о облигационим односима прописано је да организатор путовања је дужан да путнику пружи услуге које имају садржај и својства превиђена уговором, потврдом, односно програмом путовања и да се стара о правима и интересима путника, сагласно добрим пословним обичајима у овој области.

Чланом 869. Закона о облигационим односима прописано је ако су услуге из уговора о организовању путовања непотпуно или неквалитетно извршене, путник може захтевати сразмерно снижење цене под условом да је ставио приговор организатору путовања у року од 8 дана од дана завршетка путовања (став 1.); захтев за снижење цене не утиче на право путника да захтева накнаду штете (став 2.).

Општим условима путовања туженог, важећим у време закључења уговора између парничних странака, а који су им уручени приликом закључења уговора и то тачка 13. предвиђено је да је путник дужан да без одлагања на лицу места оправдани приговор саопшти локалном представнику организаора, а ако овај није доступан непосредном

пружаоцу услуге (хотелијеру и др) или директно организатору и сарађивати у доброј намери да се отклоне узроци приговора и прихвати понуђено решење које одговара уговореној услузи. Путник је дужан да сачека 24 – 48 часова да се оправдани приговор отклони. Ако узрок приговора није отклоњен на лицу места путник са представником организатора или извршиоцем услуга о томе саставља потврду у два примерка који обојица потписују. Уколико недостаци нису отклоњени на лицу места, путник је обавезан да у року од 8 дана након уговореног завршетка путовања искључиво организатору достави основан и документован приговор (потврду о приговору на лицу места, рачуне о плаћеним трошковима, захтев по врстама неизвршених услуга чињенично конкретизован и квантификован у односу на сваког путника понаособ и др. доказе) и захтевати повраћај разлике у цени. Сваки потписник уговора у своје име и у име лица из уговора рекламацију подноси појединачно, јер организатор не разматра групне рекламације.

Тужиоци тужбеним захтевом траже снижење цене због некавалитетно односно непотпуно извршене услуге из уговора о организовању туристичког путовања, због чега се на конкретан случај примењује одредба члана 869. Закона о облигационим односима. Сходно тој одредби да би путнику припадало право да захтева снижење цене потребно је да буду кумулативно испуњена два услова и то да су услуге из уговора непотпуно или некавалитетно извршене и да је путник благовремено по завршетку путовања ставио приговор организатору путовања у року од 8 дана од дана завршетка путовања.

Врховни суд прихвата закључак и правни став другостепеног суда да је у конкретном случају утврђено да су услуге које су пружене тужиоцима биле некавалитетне и непотпуне, чиме је испуњен први услов за пружање тражене заштите. Међутим, тужиоци сходно Општим условима путовања туженог важећим у време закључења уговора тачка 13 и сходно члану 869. став 1. ЗОО по завршетку путовања нису туженом у року од 8 дана изјавили приговор, због чега није испуњен и други услов за примену одредбе члана 869. став 1. ЗОО па истима не припада право на тражену заштиту.

Са изнетих разлога неосновани су ревизијски наводи тужилаца и исти нису од утицаја на другачију одлуку суда.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета правилном применом одредаба члана 153, 154, 163. и 165. ЗПП.

Како се ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања, ни правилност примене материјалног права, Врховни суд је ревизију тужилаца одбио као неосновану и одлучио као у ставу трећем изреке пресуде, применом члана 414. ЗПП.

Како трошкови на име састава одговора на ревизију нису били потребни за вођење ове парнице, то је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова на име састава одговора на ревизију, те је применом одредбе члана 154. став 1. у вези са чланом 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа-судија,
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**